

PRILAGODBA DJETETA NA JASLICE/VRTIĆ



U mjesecu rujnu veliki broj roditelja susreće se s istim izazovom – pripremom djeteta za polazak u jaslice ili vrtić.

Za sam proces odvajanje i popratne emocionalne reakcije nemoguće je u potpunosti pripremiti dijete mlađe dobi, ali postoje mehanizmi kojima im možemo pomoći lakše prebroditi prve dane.

Prilagodba (adaptacija) je vremensko razdoblje u kojem se dijete prilagođava novoj situaciji, odnosno polasku u dječji vrtić. Svako dijete na svoj način doživljava prelazak iz obitelji u jaslice ili vrtić te, s obzirom na početnu reakciju djeteta i duljinu trajanja, razlikujemo četiri oblika adaptacije:

- laka (10-15 dana),
- uobičajena (do 30 dana),
- teška (dva mjeseca i više),
- zakašnjela (nakon jedan - dva mjeseca u vrtiću)



Dijete se prilagođava na novi prostor, nepoznate odrasle osobe (odgojiteljice i stručne suradnike), drugu djecu, ritam (hranjenje, njega, spavanje) i pravila ponašanja u odgojnoj skupini. Drugim riječima, dijete se prilagođava novoj stvarnosti i za to mu je potrebno određeno vrijeme. Ovo je samo jedno razdoblje koje će brzo proći, ali trebate dopustiti sebi i svom djetetu dovoljno vremena za prihvaćanje.

Što možete očekivati od djece?

Većina djece jako plače i protestira zbog ostanka u vrtiću, što Vas ne bi trebalo iznenaditi uzmemo li u obzir sve promjene na koje nailaze. Tako iskazuju tugu i strah zbog razdvajanja od emocionalno bliskih osoba (tzv. separacijska anksioznost). Neka djeca imaju histerične (bacanje po podu i vrištanje) ili pak agresivne ispade (lupanje roditelja ili odgojitelja). Druga se djeca skrivaju iza roditelja ili se pak povuku u kutak sobe i odbijaju kontakt s odgojiteljicom.



PRVI DANI U VRTIĆU:

svakodnevni rituali djeci olakšavaju rastanak; osmislite oproštajni ritual koji će djetetu olakšati ostanak u vrtiću (zagrljaj, poljubac u nosić...), ali neka bude kratak i srdačan

ne odugovlačite s rastankom jer time djetetu šaljete poruku: *Ne znam hoće li ti tu biti dobro, Teško mi je što ostaješ* (iako se tako možete i osjećati) i otežavate mu prilagodbu

preporuka je da **dijete ne predajete odgojiteljici držeći ga u naručju** (dovest ćete se u situaciju koja može biti stresna i za vas i za dijete, a to je da će odgojiteljica „čupati“ dijete iz vašeg naručja jer se ono ne želi odvojiti od vas)

najpovoljniji trenutak ispuštanja djeteta iz naručja je kada mu obuvate papuče i nakon toga ga možete uhvatiti za ruku i dovesti odgojiteljici

ne iskradajte se dok Vas dijete ne gleda, dijete će se početi bojati da ćete „nestati“ i u drugim životnim situacijama, a ne samo u vrtiću

razgovarajte s djetetom kod kuće što će raditi dok vas nema; ukratko mu opišite dan, što će raditi, tko će ga čuvati...

ritam i brzina adaptacije različiti su za svako **pojedino dijete** i ne možemo unaprijed odrediti koliko će djetetu trebati vremena za prilagodbu (o trajanju boravka djeteta te o tome **kad će dijete prvi put ostati spavati u vrtiću odlučuju odgojiteljice**)

izbjegavajte pitanja kako ti je bilo u vrtiću - ako dijete previše ispituje kako mu je bilo u vrtiću, djetetu to može biti teško; razgovor možete započeti s nečim što ste vi uočili (npr. *Vidio/vidjela sam da u sobi imate veliku kuhinju, loptu kao tvoju...*)

kratko djetetu pojasnite kada ćete doći po njega, a kao orijentaciju (jer ne razumiju pojam vremena) ponudite mu neki konkretan događaj (npr. poslije ručka, poslije spavanja)

ponekad djeca kada su tokom dana u vrtiću, žele ostati duže budnim i odbijaju ići na spavanje – **dajte im malo više vremena da provedu s vama**

polazak u jaslice/vrtić je **događaj koji utječe na djetetovo ponašanje i kod kuće** te su moguće promjene u njegovom dosadašnjem ponašanju - to je sasvim normalna i prolazna pojava

važno je naglasiti **dobru suradnju roditelja i odgojitelja** – uzajamno poštovanje, povjerenje, otvorena i iskrena komunikacija za dobrobit djeteta

Proces prilagodbe traje dok dijete ne prihvati novonastalu situaciju:

- odvajanje od roditelja
- ostajanje u novom prostoru i prihvaćanje odgojitelja
- usvajanje dnevnog ritma dana i novih pravila ponašanja
- uključivanje u aktivnosti
- prihvaćanje druge djece i jaslica/vrtića kao mjesta gdje se sa svima dijele igračke i pažnja odraslih



Primarna zadaća procesa prilagodbe

- uspostavljanje socio-emocionalne veze između djeteta i odgojitelja uz uspostavljanje osjećaja sigurnosti, prihvaćenosti i povjerenja
- ukoliko dijete opušteno i veselo ulazi u sobu, pokazuje radost pri susretu s odgojiteljem i drugom djecom znači da ste na dobrom putu da je prilagodba na kraju



Ne zaboravite, **sva djeca su različita i zbog toga nemojte prilagodbu svoga djeteta uspoređivati s prilagodbom druge djece!**